

DEN ØSTJYSKE MILLIONBY

OPSAMLING AF 3 WORKSHOPS:

I: MOBILITET OG INFRASTRUKTUR, 4.marts 2019, Kolding

II: ØSTJYLLAND OG DE ANDRE BYREGIONER, 1. april 2019, Skanderborg

III: ET BÆREDYGTIGT ØSTJYLLAND, 14. maj 2019, Horsens

DANSK BYPLANLABORATORIUM, AUGUST 2019

Projektet "Den Østjyske Millionby" er et samarbejde mellem Business Region Aarhus, Trekantområdet Danmark, Arkitektskolen Aarhus og Realdania, som er gået sammen om at udarbejde et oplæg til et fælles strukturbillede for Østjylland. Projektets fase 1 skal munde ud i en analyse, som kan vise potentialerne ved at skabe et fælles strukturbillede for Den Østjyske Millionby.

De 19 kommuner, som til sammen udgør Den Østjyske Millionby er alle blevet inviteret til 3 workshops i løbet af foråret 2019. Formålet med de her nævnte workshops har været at sikre lokal forankring i hele millionbyen inden for de debatterede temaer og problemstillinger.

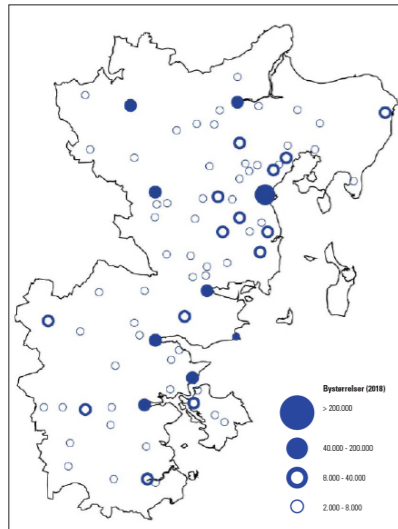
Drøftelserne fra de 3 workshops vil indgå i projektets videre arbejde.

De samlede præsentationer/Oplæggene fra de 3 workshops kan findes på [Byplanlaboratoriets hjemmeside](#).

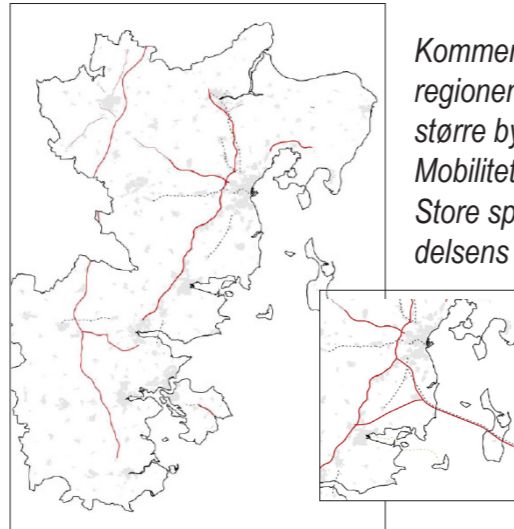
MOBILITET OG INFRASTRUKTUR

DEN ØSTJYSKE MILLIONBY - WORKSHOP I

Workshoppen blev afholdt i Kolding, den 4. marts 2019. Dagen bød på oplæg ved projektets arbejdsgruppe og eksterne eksperter. Derudover både debat ved bordene og en afsluttende paneldebat. Inviterede oplægsholdere: Michael Svane, branchechef i Dansk Industri og Niels Buus Kristensen, Transportøkonomisk Institut, Oslo.

Østjylland - en polycentrisk byregion. En region med bysamfund jævnt spredt ud i landskabet.

Kommende infrastrukturinvesteringer styrker regionen bredt, men med fokus omkring de større byer med store erhvervsopland. Mobiliteten, bredt set, skal følge med. Store spørgsmål knytter sig til Kattegatforbindelsens eventuelle realisering.

Dagens drøftelser satte fokus på:

Mobilitetsløsninger

- Behov for gode internationale eksempler
- Potentialer ved Mobility as a Service (MaaS).
- Spørgsmål om, hvordan man griber fremtidens teknologiske muligheder.
- Mulighed for at bruge verdensmål, konkurrencekraft og 'livability' som greb, der understøtter og spiller sammen med mobilitetsudviklingen.
- Regionalt sammentænkte tilskudsløsninger, der giver større mobilitet til de samme penge.
- Behov for at tænke byudvikling, liveability, transport og infrastruktur sammen.

Infrastruktur

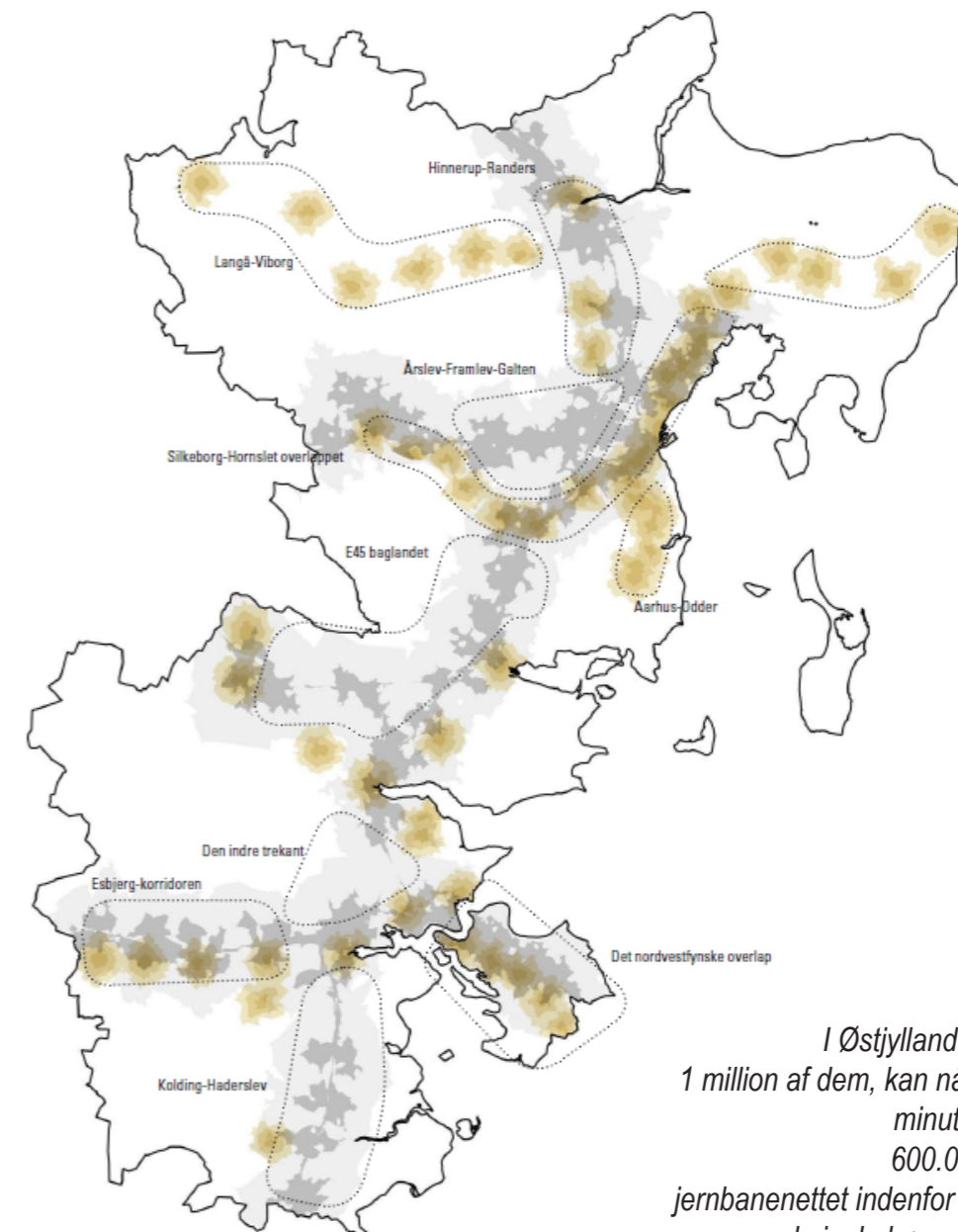
- Undersøge behovet for RoadPricing på den lange bane.
- Undersøge hvordan et interessesamarbejde om ny og forbedret infrastruktur kan etableres.

Organisering

- Tværkommunale og regionale løsninger for at styrke mobiliteten, både internt i regionen og i sammenhæng med andre områder og regioner.
- Styrke forbindelserne til de andre store regioner, bl.a. Hamborgregionen og Øresundsregionen.
- Løsninger, der kan omsættes til tværkommunal planlægning for at understøtte Østjyllands polycentriske struktur.
- Organisatorisk setup, som alle kan stå bag og have tillid til.

MOBILITET I ØSTJYLLAND

- **Den brede sammenhæng mellem bosætning, erhverv, kultur, natur, kultur, fritid og uddannelse.**
- **Fysisk i form af infrastruktur og transportmidler - men i lige så høj grad i form af digital infrastruktur, energiforsyning og samarbejder i og udenfor regionen.**
- **Værdikæder, der skal skabe mere værdi for både borgere og virksomheder.**

I Østjylland bor der 1,4 mio. mennesker. 1 million af dem, kan nå motorvejsnettet indenfor 10 minutters kørsel (de grå nuancer). 600.000 mennesker har adgang til jernbanenettet indenfor 10 minutter fra deres bopæl, hvis de kører på cykel (de brune nuancer).

ØSTJYLLAND OG DE ANDRE BYREGIONER

DEN ØSTJYSKE MILLIONBY - WORKSHOP II

Workshoppen blev afholdt i Skanderborg, den 1. april 2019. Dagen bød på oplæg ved projektets arbejdsgruppe og eksterne eksperter. Derudover både debat ved bordene og en afsluttende paneldebat. Inviterede oplægsholdere: Rune Stig Mortensen, konsulent, STRAN Strategi og analyse, Peter Mehlbye, tidl. direktør ESPON.

En times byen - Kortene viser oplandet samt bosiddende østjyder inden for en times kørsel af 2 udvalgte trafikale knudepunkter. Vi måler både afstand og penge i tid.

Dagens drøftelser satte fokus på:

Hvordan skaber vi en region?

- Behov for grundige analyser og undersøgelser, der kan fastslå nødvendigheden af samarbejde og fælles interessevaretagelse.
- Beslutninger om fælles værktøjer: bosætnings- og erhvervsstrategi.
- Undersøge potentialer for udvikling af erhvervs-klynger, f.eks. logistikbranchen, der dækker over mange typer og niveauer af arbejdspladser.
- Vi skal bygge videre på Østjyllands styrker som polycentrisk region, både geografisk, bymæssigt og erhvervsmæssigt.

Hvordan finder vi den rigtige organisering?

- Begynd med konkrete cirkel- og netværkssamarbejder omkring vigtige sektorer og aktører.
- IT, forsyning, energi, vand, affald er drivere i et bæredygtigt samfund.
- Vi skal turde hjælpe hinanden og fejre fælles succeser.
- Østjylland skal være et stærkt 'andet sted' i Danmark end København, især hvis Kattagatforbindelsen realiseres.
- Vi skal arbejde sammen for at styrke hinanden.

Hvad kan og skal vi planlægge?

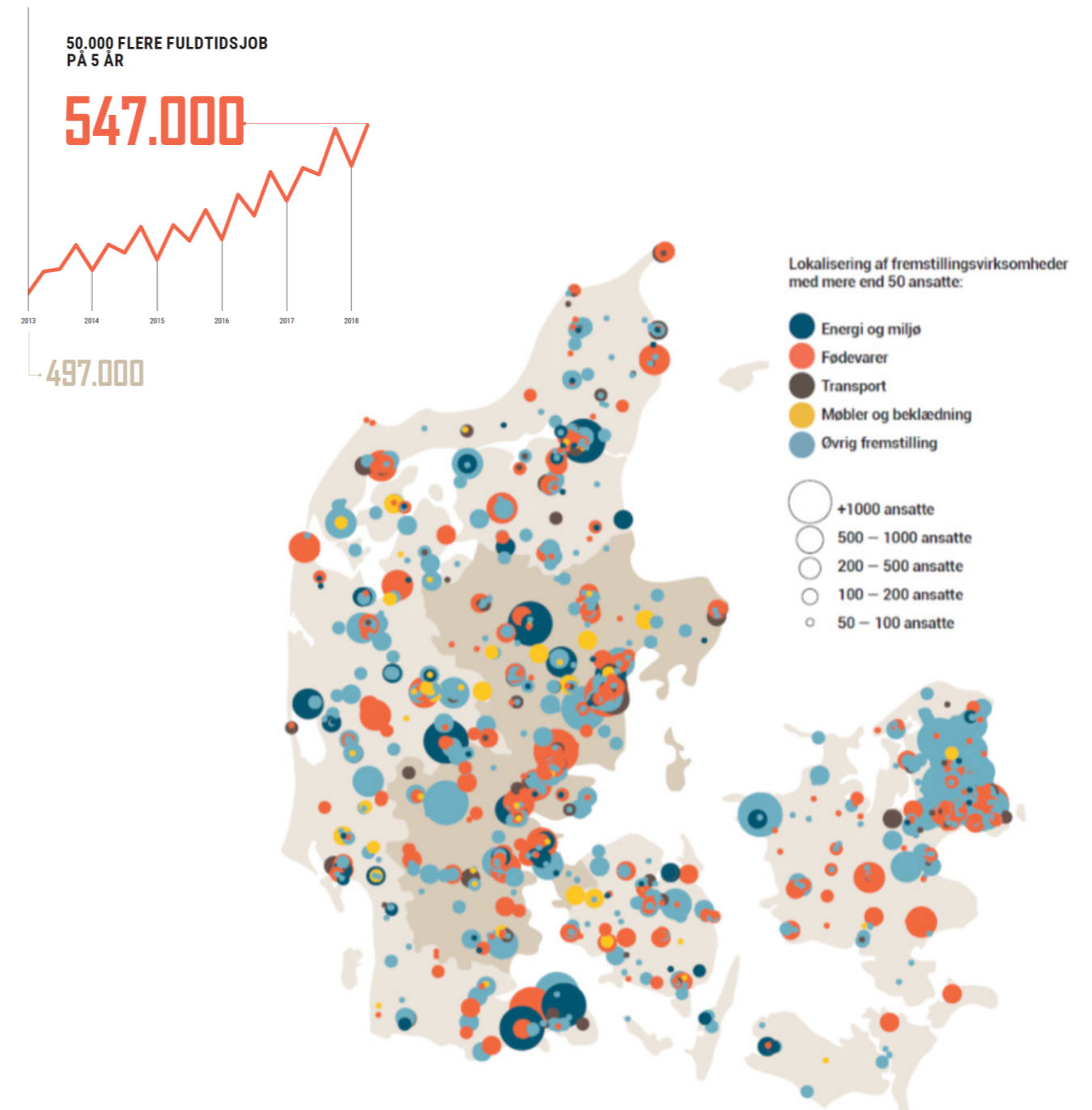
- Planlæg for store fælles, fysiske strukturer, der går på tværs af kommunegrænser, f.eks. infrastruktur, vandområde.
- Erhvervsudvikling er sværere at planlægge for, her er det måske netværkssamarbejde indenfor relevante sektorer, der kan sættes i spil.

Hvordan kan vi udvikle en fælles regional identitet?

- Kan vi bygge videre på identitetsfølelsen, der opstod i Kulturby-projektet?
- Hvor stærk skal eller kan en regional identitet være?
- Kultur og natur er noget af det, der betyder allermost for indbyggerne i Østjylland - det skal vi bygge videre på..

ØSTJYLLAND SOM REGION

- Den største vækstregion uden for hovedstaden.
- En region i tilblivelsesfasen - Vi skal arbejde på at binde Østjylland sammen som region.
- En stærk samarbejdspartner for andre europæiske byregioner.
- En region, hvor man samarbejder og styrkes på tværs af brancher.
- Østjylland er ét stort pendlingsopland. Østjyderne arbejder i høj grad på tværs af kommunegrænser.

ET BÆREDYGTIGT ØSTJYLLAND

DEN ØSTJYSKE MILLIONBY - WORKSHOP III

Workshoppen blev afholdt i Horsens den 14. maj 2019. Dagen bød på oplæg ved projektets arbejdsgruppe og eksterne eksperter. Derudover både debat ved bordene og en afsluttende paneldebat. Inviterede oplægsholdere: Jens-Christian Svenning, Aarhus Universitet og Jan Gehl, Arkitekt.

***Liv-rum-huse**
***Tæthed**
***Skala**
***Stueetager**
***Klima**

Vigtige stikord om den gode bebyggelse og den gode by.

"Fra Købestad til Mødestad"
-vi må satse meget mere på fritidslivet for at sikre vitaliteten i byerne"

Dagens drøftelser satte fokus på:

Hvordan samarbejder vi om natur, biodiversitet og byliv?

- Undersøg måder hvorpå ambitionen om 17% natur kan indfries i en byregional kontekst
- Sæt borgerne for bordenden, når der skal skabes lokale, rekreative projekter.
- Hvordan kan tværkommunal strategisk energiplanlægning indgå som element i DØM?
- Mere fleksibel planlægning a la Finland, Helsinki.
- Vi skal være bedre til at fejre vores naboers succeser.
- Østjylland skal også lære at cykle og spare lidt på bilkørslen - det handler bedre og mere byliv også om.
- Begynd med små cirkelsamarbejder indenfor udvalgte områder, som kan udvikle sig.

Hvilke redskaber kan vi bruge?

- Samarbejde om deleøkonomi på tværs af kommuner.
- Brug grøn infrastruktur og rekreative elementer som bosætningsparametre.
- Skal vi lave naturforvaltning eller lade naturen passe sig selv?
- Regionalt Netværk er kodeordet! Grønt Danmarkskort er et start-redskab.
- Fælles retningslinjer for bæredygtighed og boligbyggeri – det kunne være DGNB.
- Tværgående redskab til at sikre, også politisk, menneskerare områder og byer.
- Opprioriteret tværgående planlægning på tværs af fag og administrative skel.
- Naturen er ikke kun et kulturelt sted. Tænk i mødesteder, især i centre med butiksdød.
- Planredskaber, så vi kan planlægge for natur? Naturlokaplaner? Dialogredskaber? Andet?
- Hvordan skaber man arealer til natur i byerne?

Hvad er de største lokale udfordringer og har de evt. en regional dimension?

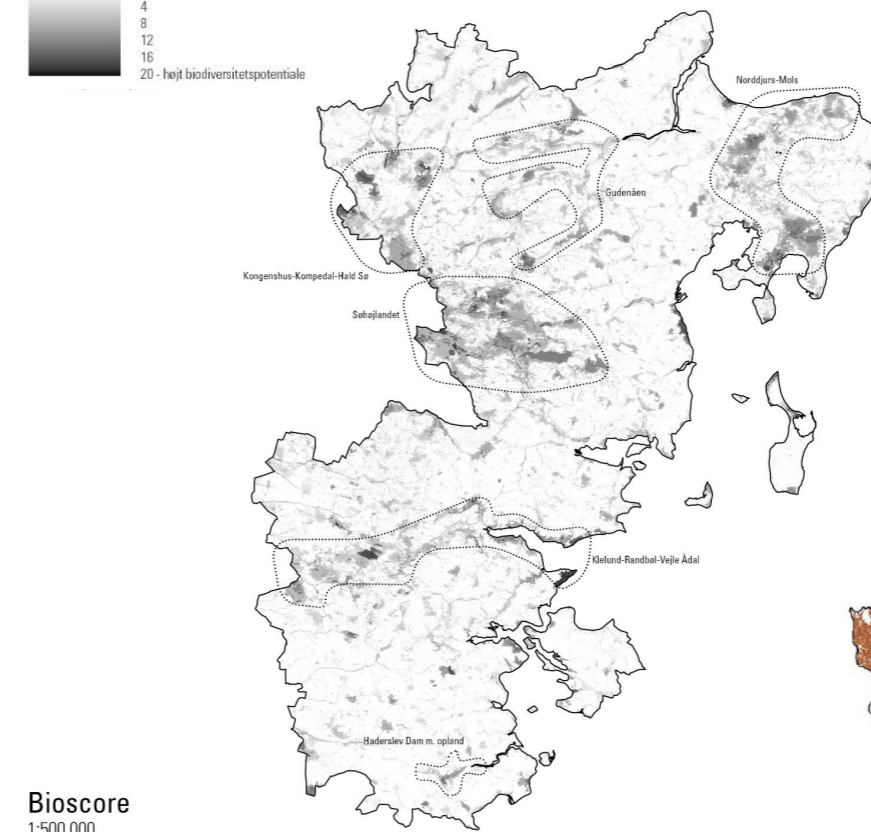
- Stedbundne kvaliteter er vigtige i en region som Østjylland.
- Divergerende interesser mellem natur, liveability og erhverv/ produktion er en udfordring.
- Hvis vi skal lade naturen ligge, kræver det en ny slags formidling om, hvad natur er, og her betyder det noget, hvor man befinder sig – i byerne, på landet, i skovene, stranden osv.
- Strategisk energiplanlægning og Vedvarende Energi.
- Det er svært at få plads til store naturområder, men kunne man udpege dem i sammenhæng, ville det være et stort skridt, regionalt.
- Stor udfordring, at man ikke kigger på tværs af sektorer: Sundhed, uddannelse, mobilitet, kultur, teknik, miljø, plan.
- Vi skal ikke kun tænke lokalt og regionalt, men også globalt.

BÆREDYGTIGT ØSTJYLLAND

- **Det gode hverdagsliv, men også robusthed over for klimaforandringer.**
- **Natur- og landbrugsinteresser i gensidig balanceret sameksistens - der skal være plads til begge dele.**
- **Livet i byen - mere fokus på byerne som mødested for mennesker.**
- **Et ønske om sammenhængende regionale netværk af attraktive natur- og bymiljøer.**
- **Deleøkonomi og bæredygtig transport, som fremtidssikrer mobiliteten.**

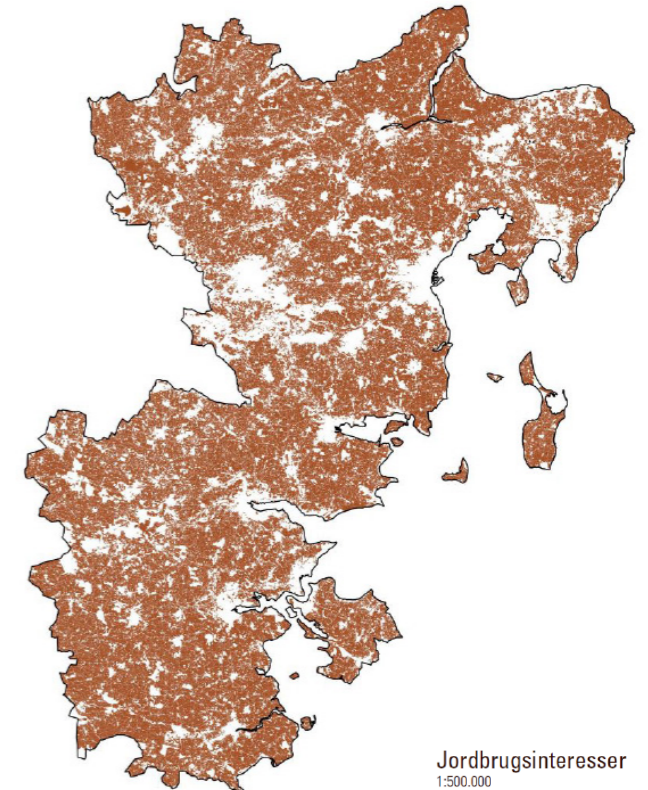
Biodiversitetspotentiale - bioscore

0 - lavt biodiversitetspotentiale
4
8
12
16
20 - højt biodiversitetspotentiale

Bioscore
1:500.000

Østjylland er en landbrugsregion, men mange steder indeholder stort potentiale for øget biodiversitet for natur.

Jordbrugsinteresser
1:500.000